

SMÅFÖRETAGS- BAROMETERN

---

*Sveriges äldsta och största undersökning av småföretagarnas
uppfattningar och förväntningar om konjunkturen*

UPPSALA LÄN

Innehåll

Småföretagsbarometern.....	2
Sammanfattning av konjunkturläget i Uppsala län	3
Det ekonomiska läget och Uppsala läns näringslivsstruktur	4
Småföretagsbarometern – Uppsala län	6
<i>Sysselsättning</i>	6
<i>Orderingång</i>	7
<i>Tackat nej till order</i>	9
<i>Omsättning</i>	9
<i>Konjunkturindikatorn</i>	10
Lönsamhetsutvecklingen	14
Expansionsutsikter och hinder för expansion	16
Konjunkturrisiker.....	18
<i>Politiska risker</i>	19
<i>Personliga risker</i>	19
Appendix Finansiering	20
<i>Bankens lokala förankring och bemötande</i>	21

Småföretagsbarometern

Småföretagsbarometern är i första hand en konjunkturenkät som redovisar hur Sveriges småföretag uppfattar det ekonomiska läget och deras förväntningar om den närmaste framtiden. Underlaget för småföretagsbarometern utgörs av intervjuer med småföretag med minst en anställd och högst 49 anställda. Det är alltså företagens egen uppfattning om konjunkturläget som kommer till uttryck i redovisade index för konjunkturen.

Småföretagsbarometern är Sveriges största konjunkturindikator inriktad speciellt på småföretagskonjunkturen och har genomförts sedan 1985. I år är det 30 års jubileum för Småföretagsbarometern.¹ Denna gång omfattar undersökningen 4 000 företagare inom det privata näringslivet med 1-49 anställda. Storleken på urvalet och antalet respondenter gör att svaren kan delas upp på länsnivå. Vi kan således mäta skillnader i konjunkturuppfattning hos rikets småföretag i samtliga län. De läsare som är intresserade av undersökningsmetodik och diagram kan hämta hem materialet från Företagarnas hemsida.

Småföretagsbarometern produceras i samverkan mellan Sparbankernas Riksförbund och Företagarna. René Bongard, Rebecca Källström och Daniel Wiberg (Företagarna) är författare till denna publicering. Vid genomförandet av intervjuerna har Novus medverkat.

Det är vår förhoppning att Småföretagsbarometern på ett positivt sätt ska bidra till att öka kunskapen om och förståelsen för de små företagens stora betydelse för den svenska ekonomin.

Sparbankerna

Företagarna

Nettotal och konjunkturindikatorn

För att underlätta snabba svar ställs frågorna så att de kan besvaras utan hjälp av bokföring och statistik.

- a) Ja/nej
- b) Större, oförändrad eller mindre

Småföretagsbarometerens konjunkturindikator arbetar med **nettotal** där svaren räknas om till procentandelar. Skillnaden mellan procentandelen positiva svar minus procentandelen negativa svar benämns nettotal. Ett värde mindre än 0 betyder kontraktion, medan ett värde över 0 betyder expansion. Nettotalet visar alltså hur snabbt tillväxten förändras, snarare än en absolut nivå

Sedan adderas nettotalet för *sysselsättning, orderingång och omsättning*. Summan av dessa nettotal bildar småföretagens **konjunkturindikator**.

¹ År 2014 gjorde vi ett uppehåll med undersökningen, så värdena för år 2014 är interpolerade.

Sammanfattning av konjunkturläget i Uppsala län

- **Småföretagskonjunktoren** för Uppsala län är 69, jämfört med rikets indikator på 64. Trots det senaste årets dämpning är det tydligt att återhämtningen tros fortsätta under det kommande året. Konjunkturindikatorn spås stiga till netttotal 80, vilket ligger något under rikets förväntningar på 87.
- **Sysselsättningstillväxten** har minskat i Uppsala sedan 2013, men är fortfarande positiv. Minskningen beror framför allt på att tjänstesektorn inte anställer i samma snabba takt som vid tidigare mätning. Totalt sett uppger drygt vart fjärde företag i länet (26 procent) att man har ökat sin personalstyrka medan 13 procent har dragit ned personal. Nettotalet landar på 13, vilket överstiger nettotalet för sysselsättningstillväxten i riket (9).
- **Orderingången** för länets småföretag har dämpats sedan 2013, vilket framför allt beror på en minskad orderingång till industrisektorn. Sammantaget i länet är det 40 procent av småföretagen som uppger en ökande orderingång, medan 15 procent anger en vikande, vilket ger ett nettotal på 25. Detta är i nivå med rikssnittet på 26.
- **Omsättningstillväxten** i Uppsala län, nettotal 31, ligger kvar på ungefär samma nivå som 2013, och är i nivå med riket. Det är tjänsteföretagen i länet som drar omsättningsutvecklingen. Förväntningarna inför kommande år är optimistiska.
- **Tillväxten av lönsamheten** har återhämtat sig kraftigt efter åren med akut finanskris, särskilt inom industrin. Nettotalet för lönsamhet i industrisektorn är 29 i årets mätning, jämfört med 18 för riket. 52 procent av tjänsteföretagen i Uppsala, högst andel i landet, har uppgett att lönsamheten har ökat det senaste året. Tjänsteföretagen i länet är också mer optimistiska om utvecklingen framöver än genomsnittet, medan industriföretagen är något mindre optimistiska än snittet.
- Företagen i Uppsala län upplever bättre möjligheter att växa framöver än riksgenomsnittet. 70 procent av företagen i länet att de har **goda utsikter att expandera** på sikt, jämfört med riksgenomsnittet på 67.
- Brist på lämplig arbetskraft är fortsatt det enskilt **största tillväxthindret** som Uppsalas småföretag upplever. Rekordmånga företag (31 procent) uppger nu detta som största hinder. Tuff konkurrens hamnar på andra plats med 20 procent av företagen som upplever detta som ett expansionshinder.
- Den svaga inhemska konjunktoren är den **största konjunkturrisken** enligt knappt hälften av företagen i länet. Den följs av internationella konjunkturfaktorer, löneökningar och ränte- och valutakostnader. De tre sistnämnda ses som ett större problem för

småföretagen i Uppsala än i resten av riket. Detta speglar att företagsstrukturen i Uppsala län till stor del kännetecknas av underleverantörer och mindre exportföretag i tillverkningsindustrin.

Det ekonomiska läget och Uppsala läns näringslivsstruktur

Under 2014 och i början av 2015 växte BNP och sysselsättningen i Sverige med stöd av växande inhemsk efterfrågan som i huvudsak byggde på stabil konsumtion. Sveriges exportsektor har dock haft en mindre positiv utveckling, samtidigt har efterfrågan gradvis förbättrats därmed kommer investeringar och ökad export att bidra till att läget förbättras. Efterfrågan i Europa kan förväntas fortsätta att förbättras något, om ingen allvarlig störning inträffar.

Den tröga exporttillväxten har flera skäl. När det gäller geografisk specialisering har Sveriges exportföretag drabbats av de vikande marknaderna i flera av de viktigaste mottagarländerna i EU. Sveriges export är starkt beroende av de andra EU-länderna eftersom nästan 70 procent av den svenska exporten går till EU.

Sysselsättningen återhämtade sig snabbare i Sverige än i de övriga EU-länderna efter finanskrisen. Men eftersom arbetskraften växer har arbetslösheten legat fast på cirka 8 procent under flera år, och är särskilt hög bland lågutbildade unga. Arbetsmarknadsläget är därför speciellt bekymmersamt för grupper som står längre från arbetsmarknaden.

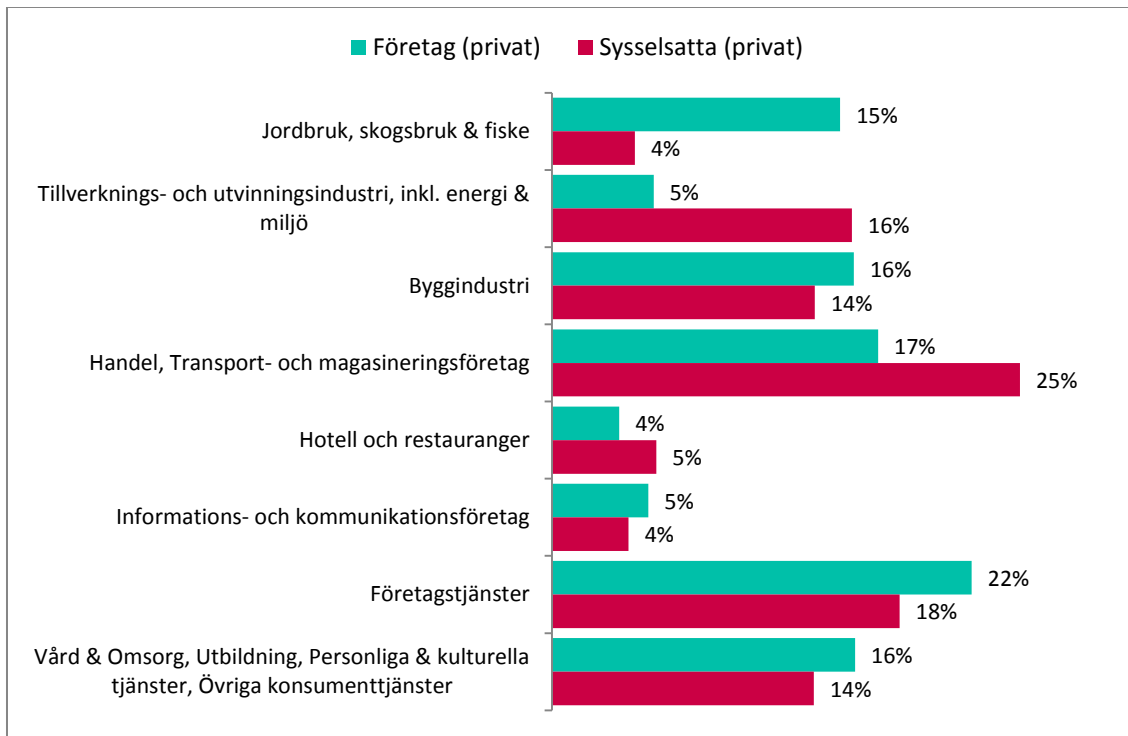
Läget i näringslivet kan alltså sammanfattas som något starkare. Konjunkturläget för tjänstesektorn bidrar positivt till uppgången, medan industrisektorn påverkar negativt. Sysselsättningen har sammantaget ökat och utvecklingen kan vara positiv framöver om inte något konjunkturhämmande inträffar. Även anställningsplanerna framöver är mer optimistiska än vid föregående mätning.

Tabell 1 Näringslivsstrukturen i Uppsala län²

Uppsala län	Företag	Arbetsställen	Sysselsatta
Totalt	17 050	20 533	139 561
Offentlig verksamhet	71	1 187	55 425
Övrig verksamhet	778	966	6 273
Privata företag	16 201	18 380	77 863
<i>andel privata företag av totala antalet</i>	95,0%	89,5%	55,8%
<i>andel småföretag av privata företag</i>	99,3%	99,0%	72,1%

² Statistiken avser företag med minst 1 sysselsatt person, år 2013. Med småföretag avses 1-49 sysselsatta. Källa: SCB

Figur 1 Fördelning av privata företag per bransch, antal företag och sysselsatta, 2013 (källa: SCB)

Småföretagsbarometern – Uppsala län

Sysselsättning

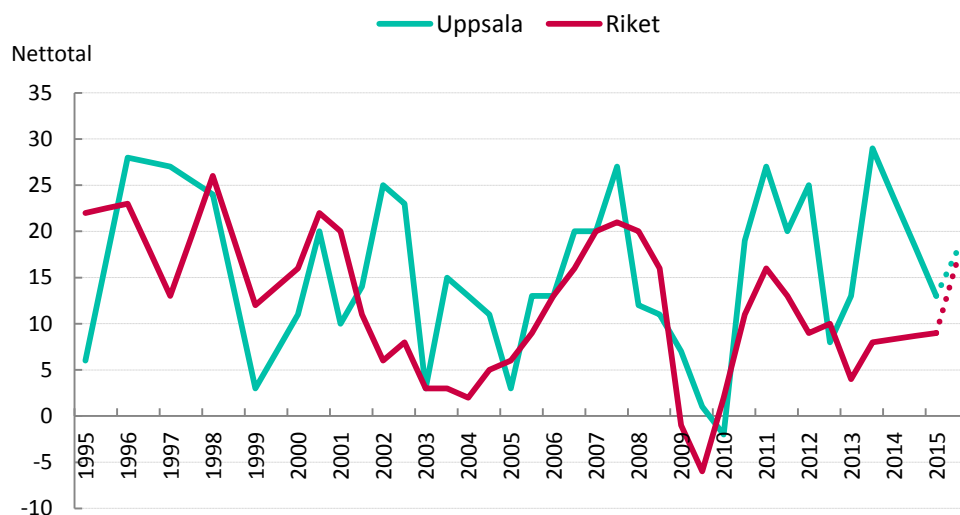
Sysselsättningsstillväxten har minskat i Uppsala sedan 2013, men är fortfarande positiv. Minskningen beror på att både tjänstesektorn och industrin har dämpats, där framför allt tjänstesektorn inte anställer i samma snabba takt som vid tidigare mätning. Fortfarande ligger dock sysselsättningsstillväxten i Uppsala högre än i riket i stort, både för industri och tjänster. Totalt sett uppger drygt vart fjärde företag i länet (26 procent) att man har ökat sin personalstyrka medan 13 procent har dragit ned personal. Nettotalet landar på 13, vilket överstiger nettotalet för sysselsättningsstillväxten i riket (9). Ett nettotal över noll betyder att andelen företag som ökat sysselsättningen är större än andelen företag som minskat sysselsättningen. Eftersom länet har ett positivt nettotal (13) innebär det att sysselsättningen totalt sett ökar i länets företag.

Sysselsättning

Sysselsättning mäter hur många som har jobb. Arbete kan vara som anställd, egen företagare eller att på annat sätt arbeta heltid eller deltid. Personer som deltar i vissa arbetsmarknadspolitiska åtgärder inkluderas också som sysselsatta. Ett alternativt mått är sysselsättningsgrad, vilken mäter andelen av den arbetsföra befolkningen som är sysselsatta.

Sysselsättningen är av stor betydelse för den ekonomiska utvecklingen. Med fler i arbete kan vi producera mer och hushållens inkomster växer. Dessutom minskar statens utgifter bland annat genom att arbetslösheten kostar mindre samtidigt som skatteintäkterna ökar.

Figur 2 Sysselsättningsutvecklingen (netttotal) i Uppsala län och riket 1995-2015

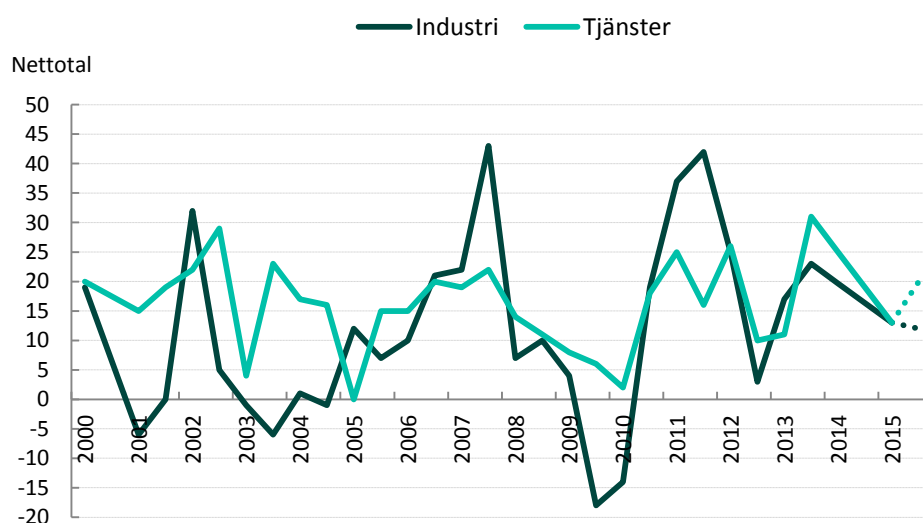

Inom industrisektorn har sysselsättningsökningen dämpats igen och nettotalet hamnar nu på 13, vilket är något högre än genomsnittet för riket (11). Inom tjänstesektorn (netto 12) har utvecklingen varit liknande. Det är nu över en fjärdedel av företagen, 26 procent vilket är näst

högst andel i riket efter Västernorrland, som uppger att man ökat i personal. 13 procent har minskat antalet anställda. Det gör att man får ett netttotal på 13. Det är betydligt lägre än det netttotal på 29 som mätningen 2013 visade.

Förväntningarna framåt är optimistiska och företagen tror på en fortsatt ökad sysselsättning kommande året. Nettotalet förväntas ligga på 18 på ett års sikt, vilket är i nivå med riket (17). Industrisektorn tror på en liten nedgång i sysselsättningsstillväxt, medan tjänstesektorn tror på en ökning.

Figur 3 Sysselsättningsutvecklingen (netttotal) i Uppsala län, industri- och tjänstesektor 2000-2015

Orderingång

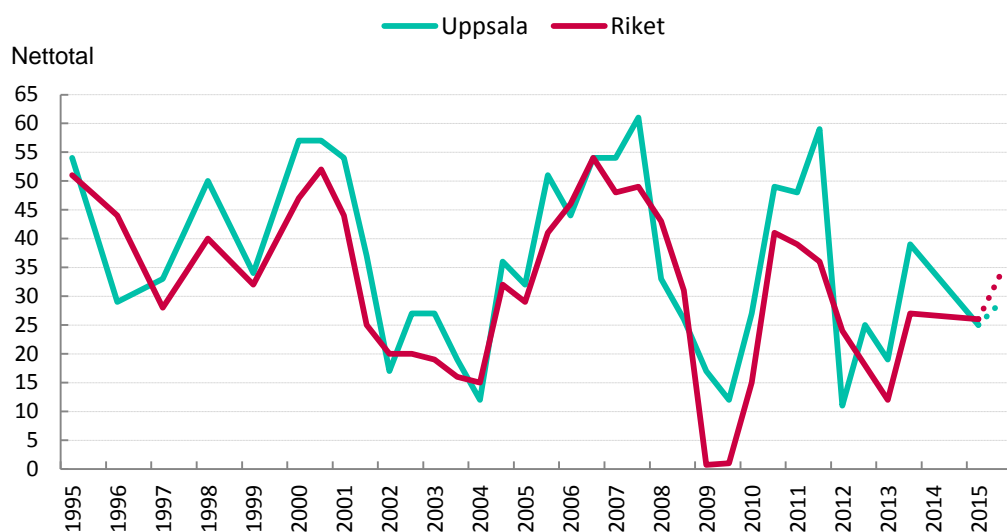
Orderingången för länets småföretag har dämpats sedan 2013, vilket framför allt beror på en minskad orderingång till industrisektorn. Sammantaget i länet är det 40 procent av småföretagen som uppger en ökande orderingång, medan 15 procent anger en vikande, vilket ger ett netttotal på 25. Detta är i nivå med rikssnittet på 26.

Orderingång

Med orderingång menas vanligtvis de beställningar som erhållits under en viss period.

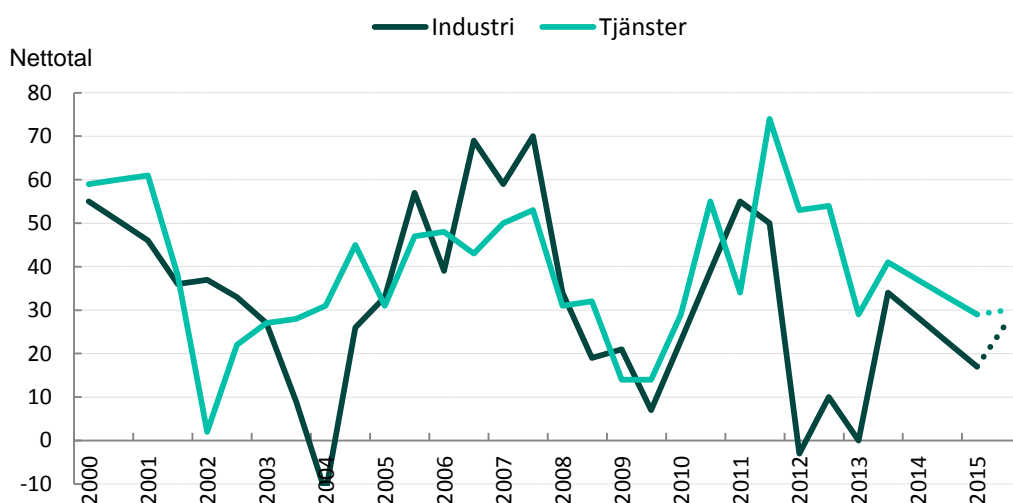
Figur 4 Orderutveckling (netttotal) i Uppsala län och riket 1995-2015

Den dämpade orderingen beror alltså främst på minskad ordergång inom industrin, som gått från ett netttotal på strax över 30 till 17. 17 procent av industriföretagen i länet uppvisar nu en sjunkande ordergång. Även konjunkturinstitutet finner i sina löpande mätningar under våren 2015 att företagen är mer negativa om storleken på kommande orderstockar och varulager samt att förväntningarna på produktionsvolymen har justerats ned.

Inom tjänstesektorn har nettotalet fallit från drygt 40 till 29. 14 procent av tjänsteföretagen uppger att orderstocken minskat. Tjänstesektorns netttotal ligger därmed under rikssnittet för tjänstesektorn på 16, medan industrisektorn presterar något bättre än rikssnittet. Tjänstesektorn tror dock på en bibehållen tillväxttakt för orderingen under det kommande året, medan industrisektorn tror på en ökad tillväxttakt.

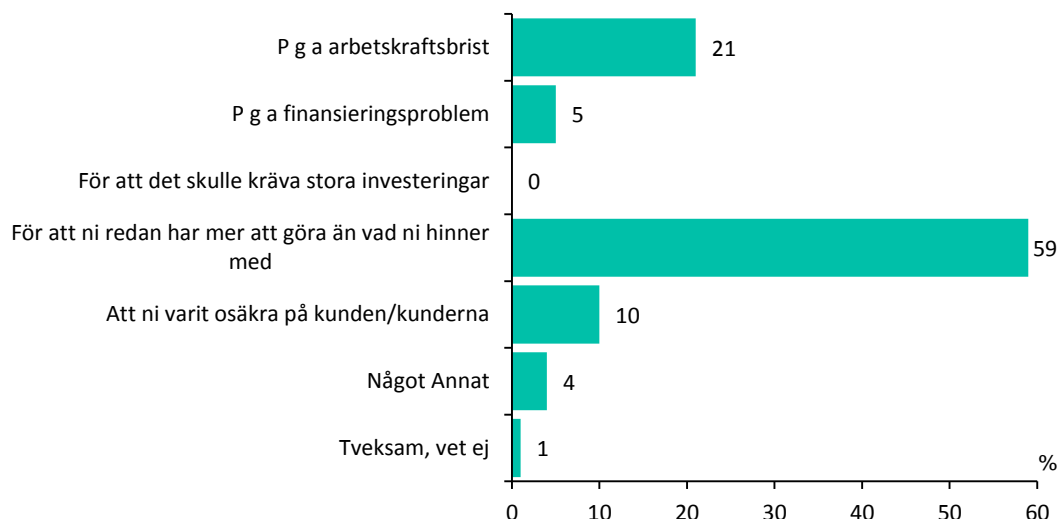
Figur 5 Ordergång (netttotal) i Uppsala län, industri- och tjänstesektor 2000-2015

Tackat nej till order

Hela 35 procent av företagen i länet har tvingats tacka nej till order. Den huvudsakliga anledningen är att företagen uppger att de redan har mer att göra än de hinner med (59 procent av de som tackat nej) men även arbetskraftsbrist anges av många (21 procent) som en anledning.

Figur 6 Tackat nej till order

Omsättning

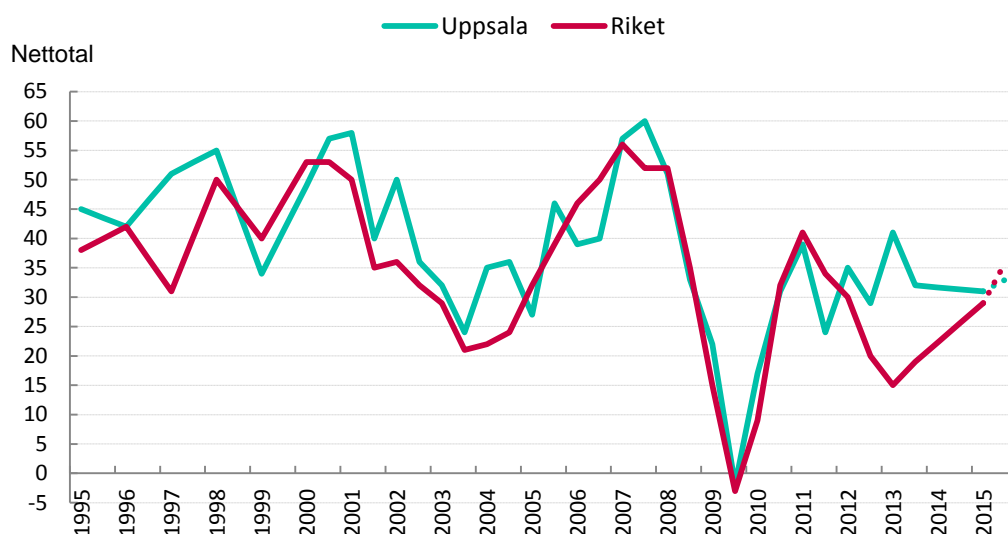
Omsättningstillväxten i Uppsala län, netttotal 31, ligger kvar på ungefär samma nivå som 2013 (32). Det är tjänsteföretagen i länet som drar omsättningsutvecklingen. Nettotalet 31 är något över landet i genomsnitt (netttotal 29). Förväntningarna inför kommande år är emellertid optimistiska. Totalt sett tror företagen i Uppsala på en omsättningstillväxt de kommande tolv månaderna som gör att nettotalet landar på 33, nästan i nivå med nettotalet för riket i genomsnitt (36).

Omsättning

Ett företags omsättning är likvärdigt med dess sammanlagda intäkter från sålda varor och utförda tjänster under en viss period. Förändringar i omsättningen jämfört med föregående period används ofta för att indikera företagets tillväxt.

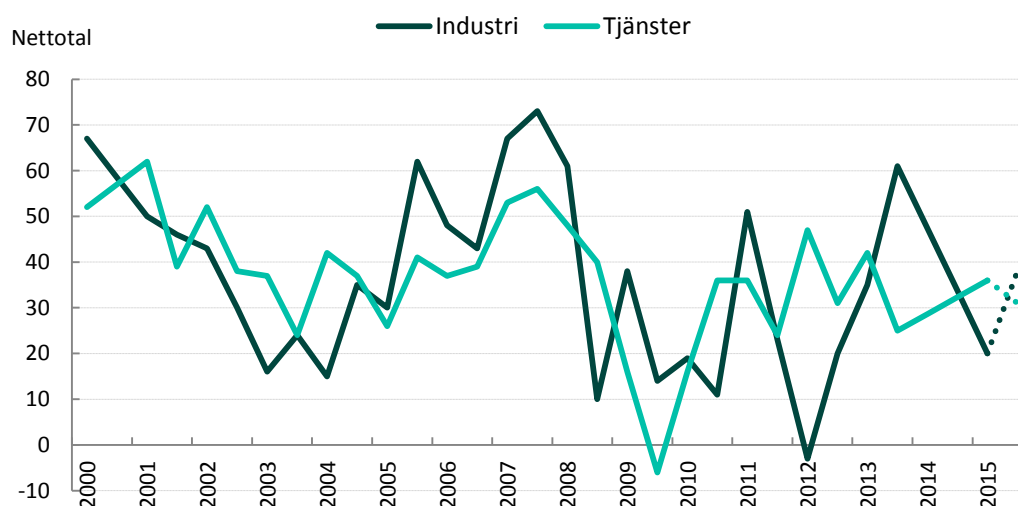
Resultaträkningen visar företagets intäkter och kostnader under räkenskapsåret. Resultaträkningen visar alltså om företaget har gått med vinst eller förlust.

Figur 7 Omsättningsutveckling (netttotal) i Uppsala län och riket 1995-2015

Industrin har återigen upplevt en kraftig dämpning i omsättningen och går från ett netttotal på 52 till netttotal 20, vilket är klart under riksgenomsnittet för industrin på 33. Samtidigt har tjänsteföretagen utvecklats relativt starkt. Nettotalet för tjänstesektorn i Uppsala län är strax över riksgenomsnittet (36 jämfört med 33). Men inför det kommande året är industriföretagen mer optimistiska än tjänsteföretagen.

Figur 8 Omsättningsutveckling (netttotal) i Uppsala län, industri- och tjänstesektor 2000-2015

Konjunkturindikatorn

Nu har vi gått igenom utvecklingen av sysselsättning, ordergång och omsättning för länets småföretag. Genom att addera nettotalen för dessa tre faktorer får vi konjunkturindikatorn för småföretagen i länet. I 2015 års mätning är konjunkturindikatorn för Uppsala län 69, jämfört med rikets indikator på 64.

Sammantaget kan det konstateras att konjunkturen för småföretagen i Uppsala län försämrades dramatiskt 2008- 2009. Från att år 2007 ha nått ett värde på cirka 140, bottnade index hösten 2009 med ett värde på -67.

Konjunktur

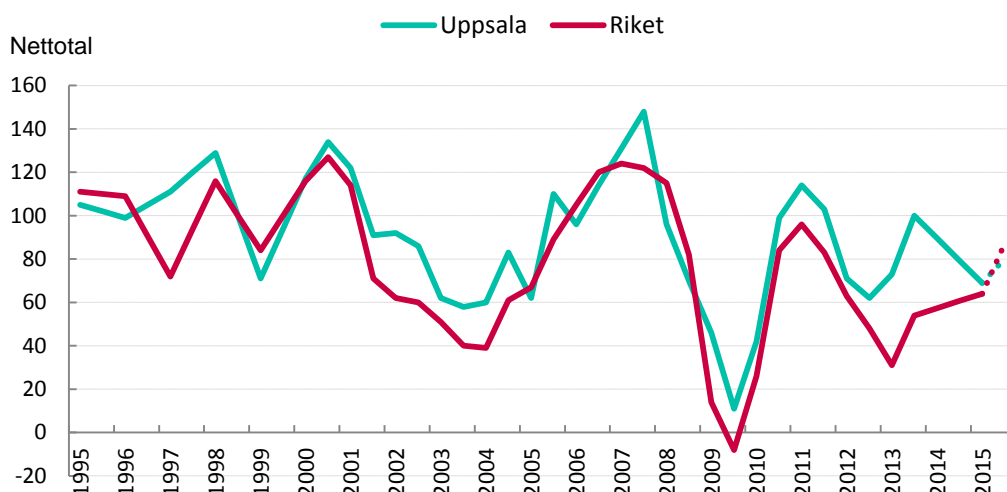
Konjunkturen beskriver den makroekonomiska utvecklingen, alltså det rådande ekonomiska tillståndet i en ekonomi. Framförallt omfattar begreppet arbetslöshet, inflation och tillväxt. När man talar om konjunktur brukar man tala om hög- eller lågkonjunktur beroende på konjunkturykeln. En konjunkturykel är vanligtvis mellan tre till åtta år.

Högkonjunktur är när industrin har fullt upp med att producera och leverera varor eller tjänster. Det betyder att det är låg arbetslöshet och investeringarna ökar.

Lågkonjunktur är när efterfrågan på varor och tjänster är mindre än det som produceras. När företagen upplever minskad efterfrågan på deras varor eller tjänster, har de svårt att behålla personal och göra nyinvesteringar. Det betyder att arbetslösheten ökar och investeringar minskar.

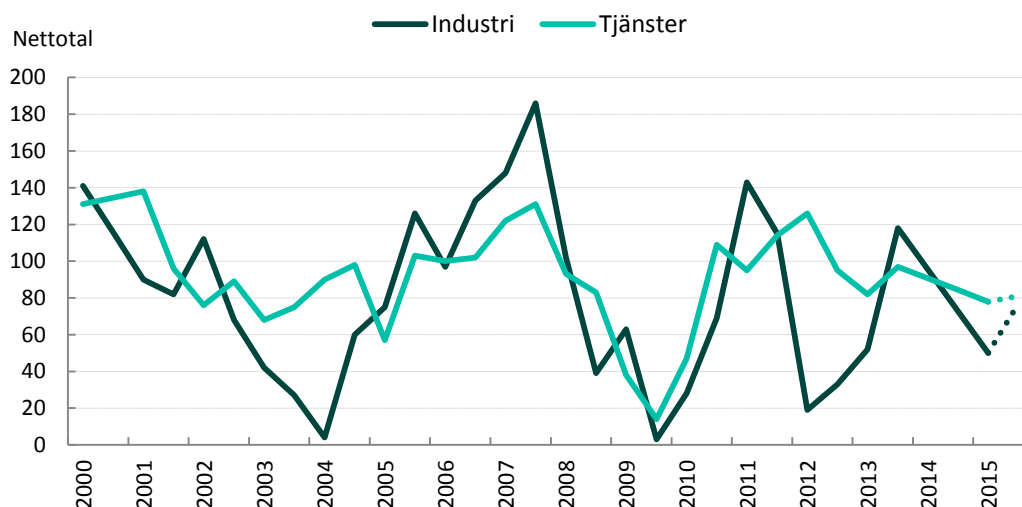
Trots det senaste årets dämpning är det tydligt att återhämtningen tros fortsätta under det kommande året. Konjunkturindikatorn spås stiga även framöver, till netttotal 80, vilket ligger något under rikets förväntningar på 87.

Figur 9 Sammanlagd konjunkturindikator; sysselsättning, ordergång och omsättning (netttotal) i Uppsala län och riket 1995-2015

Under det kommande året räknar industrisektorn med en kraftig återhämtning, indikatorn stiger från 50 till 77. Tjänstesektorn, som i årets mätning ligger på en relativt hög indikator (78) räknar med en ytterligare något förstärkt indikator (81) på ett års sikt.

Figur 10 Sammanlagd konjunkturindikator; sysselsättning, ordergång och omsättning (netttotal) i Uppsala, industri- och tjänstesektor 2000-2015

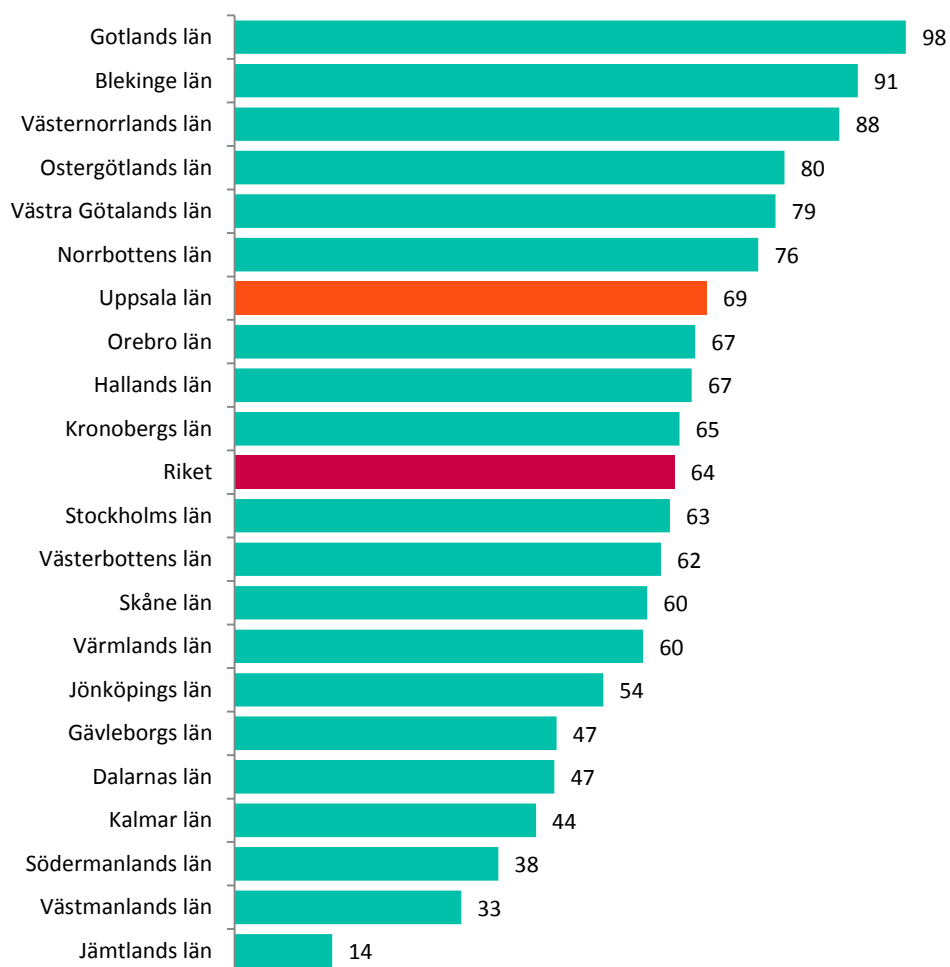

Småföretagsbarometerns resultat bekräftas i stort av Konjunkturinstitutet, som kontinuerligt analyserar hushållens och företagens syn på det ekonomiska läget.

Enligt Konjunkturinstitutet har konfidensindikatorerna för bygg- och anläggningsverksamhet, detaljhandel och privata tjänstenäringsstigit. Samtidigt har tillverkningsindustrins konfidensindikator fallit. Även hushållens konfidensindikator minskade mellan mars och april enligt Konjunkturinstitutets mätningar. För bygg- och anläggningsverksamhet och detaljhandel visar konfidensindikatorerna på ett starkare läge än normalt, medan tillverkningsindustrins konfidensindikatorer hamnar på nivåer under det historiska genomsnittet. Läget i de privata tjänstenäringsarna är något starkare än normalt.

För den sammavägda konjunkturindikatorn placerar sig Uppsala län över riksgenomsnittet. En trolig förklaring är den stabila lokala tjänstesektorn som balanserar upp avmattningen i industrin. Placeringen tyder också på att det lokala företagsklimatet även fortsättningsvis behöver utvecklas och värnas på regional och lokal nivå, särskilt industriföretagen.

Figur 11 Länsfördelning runt riksgenomsnittet av sammanlagd konjunkturindikator (netttotal) 2015

Lönsamhetsutvecklingen

Lönsamheten dikterar till stor del företagens möjligheter till att växa genom investeringar och nyanställningar. Från 2013 har lönsamheten i industriföretagen i Uppsala län återhämtat sig tämligen kraftigt efter åren med akut finanskris. Nettotalet för lönsamhet i industrisektorn är 29 i årets mätning, jämfört med 18 för riket. Tjänsteföretagens lönsamhet har ökat betydligt sedan 2013. 52 procent av tjänsteföretagen i Uppsala, högst andel i landet, har uppgett att lönsamheten har ökat det senaste året. Nettotalet landar på 34. Totalt sett i länet är det 46 procent av företagen som uppger en ökad lönsamhet.

Lönsamhet

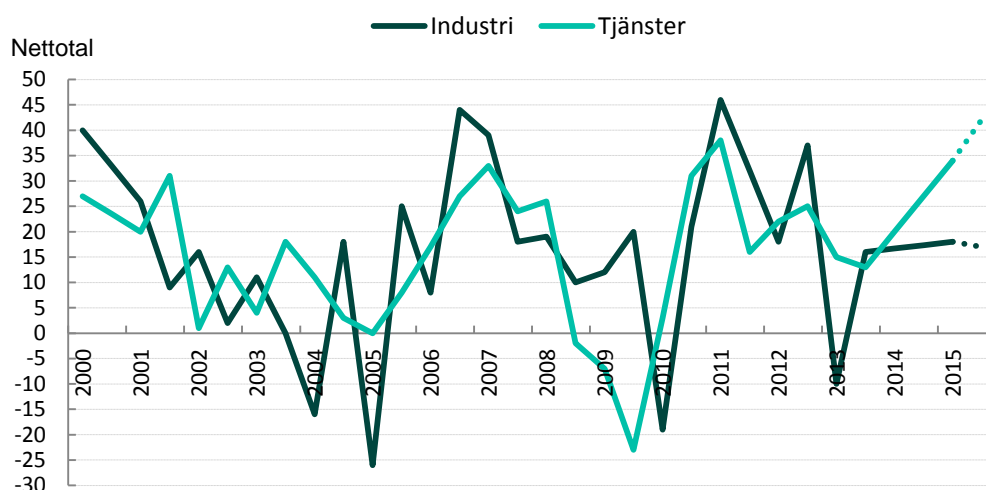
Om man är intresserad av att se om ett företag har gått bra eller dåligt räcker det inte bara med att titta på hur stor vinsten är räknat i kronor och ören. Vinsten, eller resultatet, måste ställas i relation bland annat till företagets storlek, när denna typ av mer relativt mått på vinst avses talar man om företagets lönsamhet.

I industrisektorn har nettotalet ökat något, till 18, vilket är i linje med riksgenomsnittet. Läget har alltså förbättrats avsevärt jämfört med våren 2013 då 40 procent av industriföretagen redovisade lägre lönsamhet.

Tjänsteföretagens lönsamhet har ökat till ett nettotal på 35, vilket är topp fem bland tjänsteföretagen i alla län. Tjänsteföretagen i länet är också mer optimistiska om utvecklingen framöver än genomsnittet, medan industriföretagen är något mindre optimistiska än snittet.

Utvecklingen framöver ser ljus ut, och avspeglar återhämtningen i konjunkturen. Den positiva utvecklingen har dock till övervägande del letts av industriföretagen. De tämligen dramatiska rörelserna i nettotal för lönsamhet avspeglar hur industriföretagen i länet påverkas av den allmänna och internationella konjunkturen och exportefterfrågan.

Figur 12 Lönsamhetsutveckling (netttotal) i Uppsala län, industri- och tjänstesektor 2000-2015

Företagens prisförväntningar

Att konjunkturen nu stärkts leder till att en större andel av företagen i länet räknar med att kunna höja priserna kommande år. Av industriföretagen tror 28 procent av företagen på prisökningar och av tjänsteföretagen 45 procent, vilket är högst andel i riket. Inom industrin i riket som helhet är det 34 procent av företagen som tror på högre priser på riksnivå, motsvarande siffra för tjänstesektorn är 36 procent.

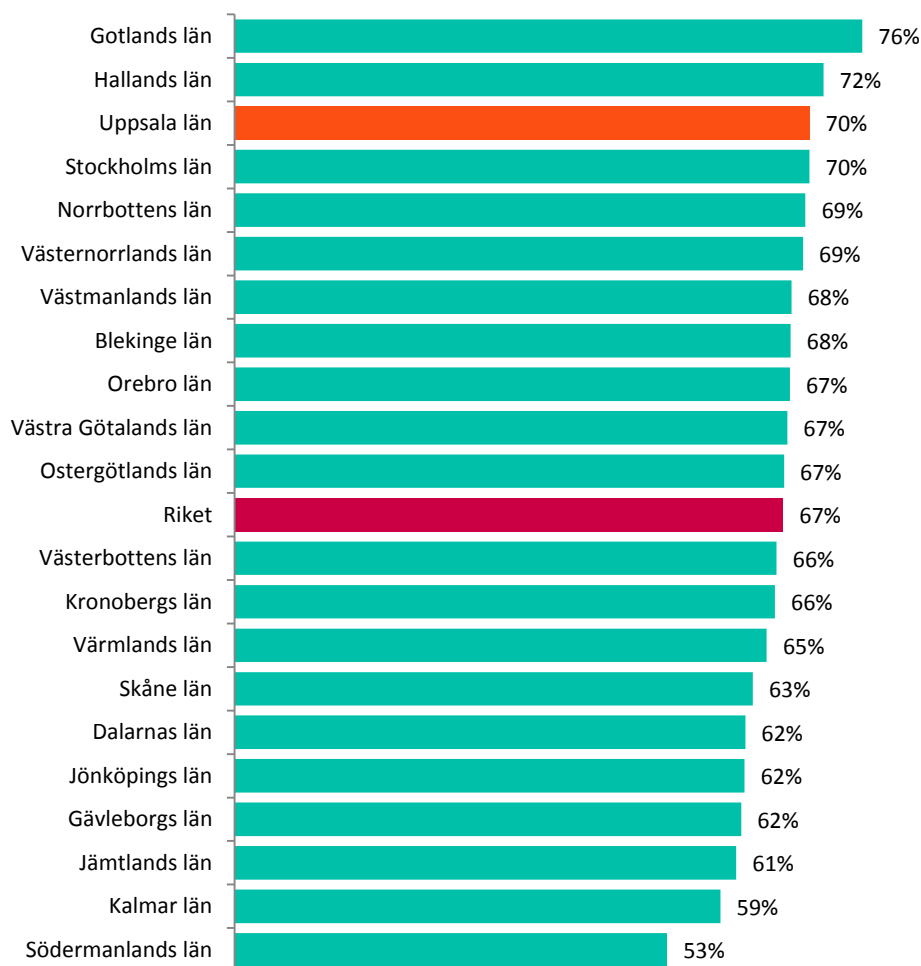
Prisutvecklingen för de svenska företagens varor tyder inte på några större problem med konkurrenskraften jämfört med våra handelspartners. Även om den reala effektiva växelkursen ökade mellan 2010 och 2013. Sedan 2014 har Riksbanken kraftigt ställt om penningpolitikens utformning med bl.a. negativ reporänta. Omfattande köp av statsobligationer har också bidragit till en svagare krona. Förhoppningen är att detta ska ge exporten en skjuts framåt och därmed bidra till en positiv prisutveckling framöver.

Expansionsutsikter och hinder för expansion

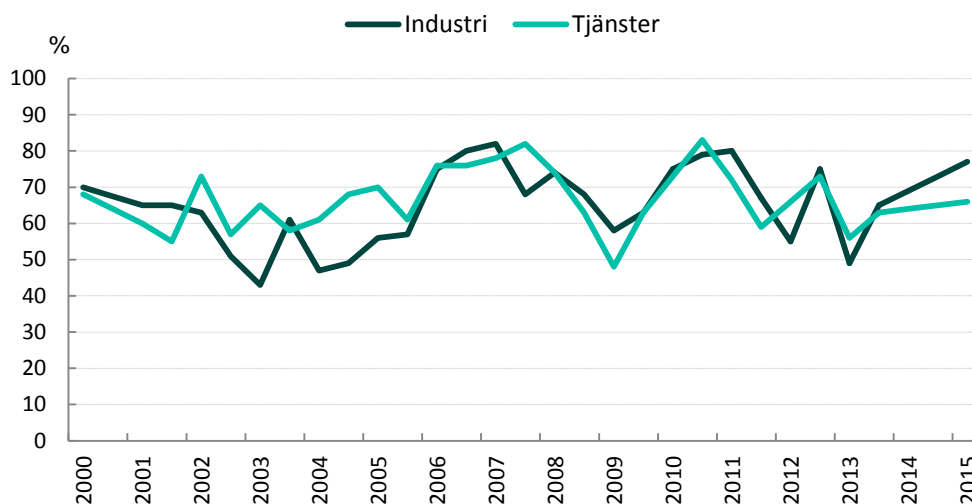
Företagen i Uppsala län upplever bättre möjligheter att växa framöver än riksgenomsnittet. 70 procent av företagen i länet att de har goda utsikter att expandera på sikt.

Figur 13 Företagens expansionsutsikter (nettotal) per län och i riket 2015

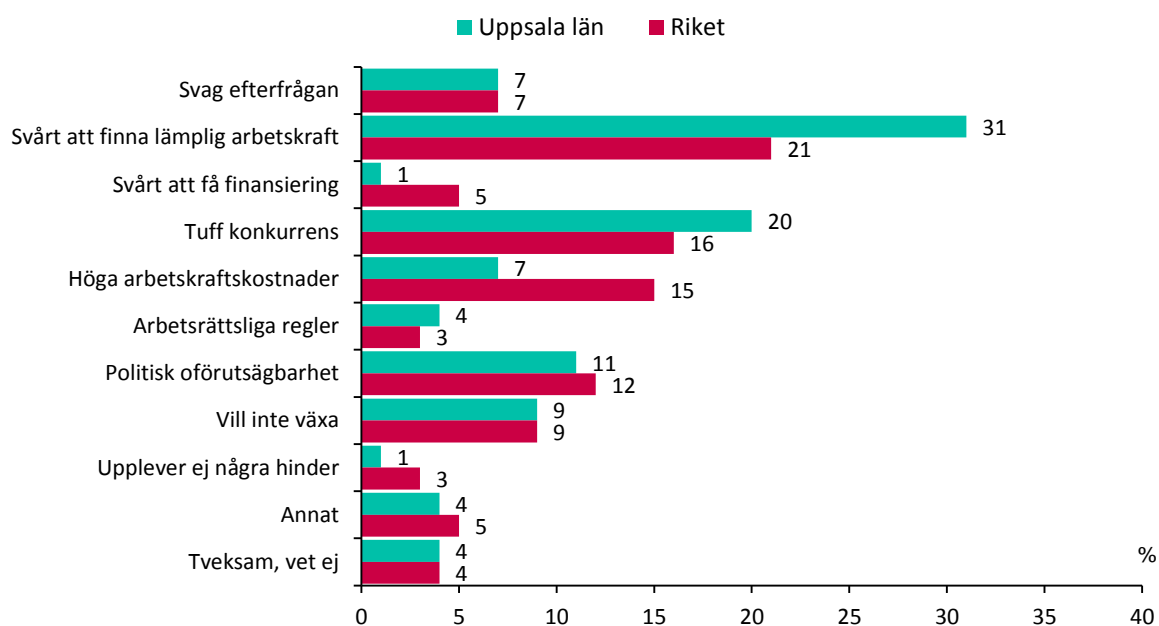
Tillverkningsindustrin har en mycket positiv syn på framtidsutsikterna än tjänsteföretagen. Bland industriföretagen ser 77 procent goda expansionsutsikter, jämfört med 66 procent av tjänsteföretagen – vilket ändå är över riksgenomsnittet för tjänstesektorn (65 procent).

Figur 14 Expansionsutsikter (nettotal) i Uppsala län, industri- och tjänstesektorn 2000-2015

Brist på lämplig arbetskraft är fortsatt det enskilt största tillväxthindret som Uppsalas småföretag upplever. Rekordmånga företag (31 procent) uppger nu detta som största hinder. Tuff konkurrens hamnar på andra plats med 20 procent av företagen som upplever detta som ett expansionshinder. Många företag i Uppsala län upplever också att politisk oförutsägbarhet utgör ett hinder för expansion, hela 11 procent.

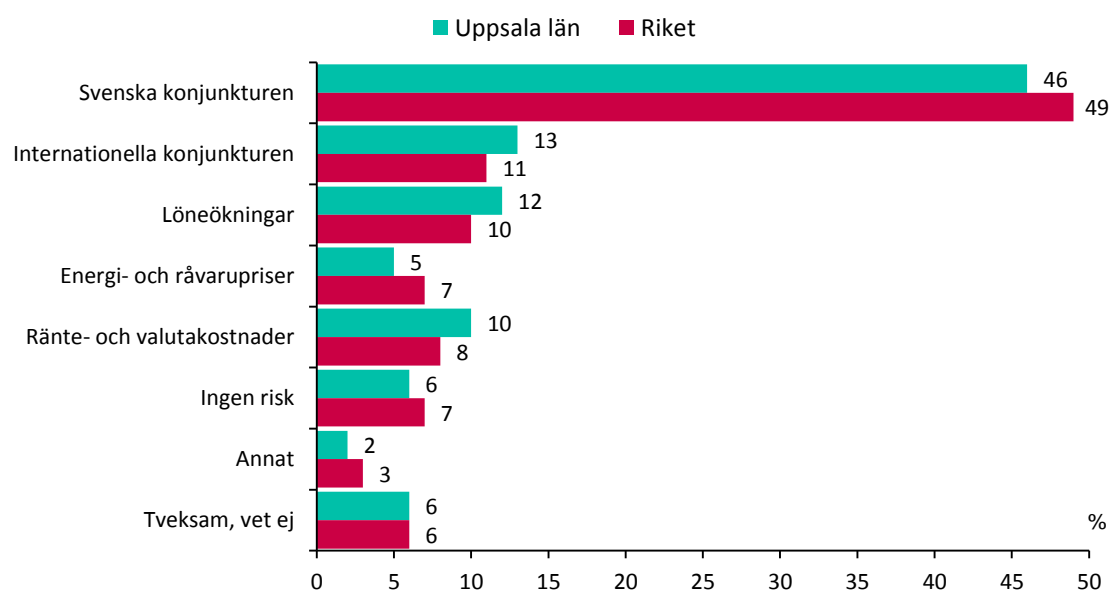
Figur 15 Tillväxthinder enligt företagen i Uppsala län och i riket 2015 (procent)

Konjunkturrisiker

Den svaga inhemska konjunkturen är den största konjunkturrisiken enligt knappt hälften av företagen i länet. Den följs av internationella konjunkturfaktorer, löneökningar och ränte- och valutakostnader. De tre sistnämnda ses som ett större problem för småföretagen i Uppsala än i resten av riket. Detta speglar att företagsstrukturen i Uppsala län till stor del kännetecknas av underleverantörer och mindre exportföretag i tillverkningsindustrin.

Figur 16 Vilken anser du är den största konjunkturrisiken för ert företag?

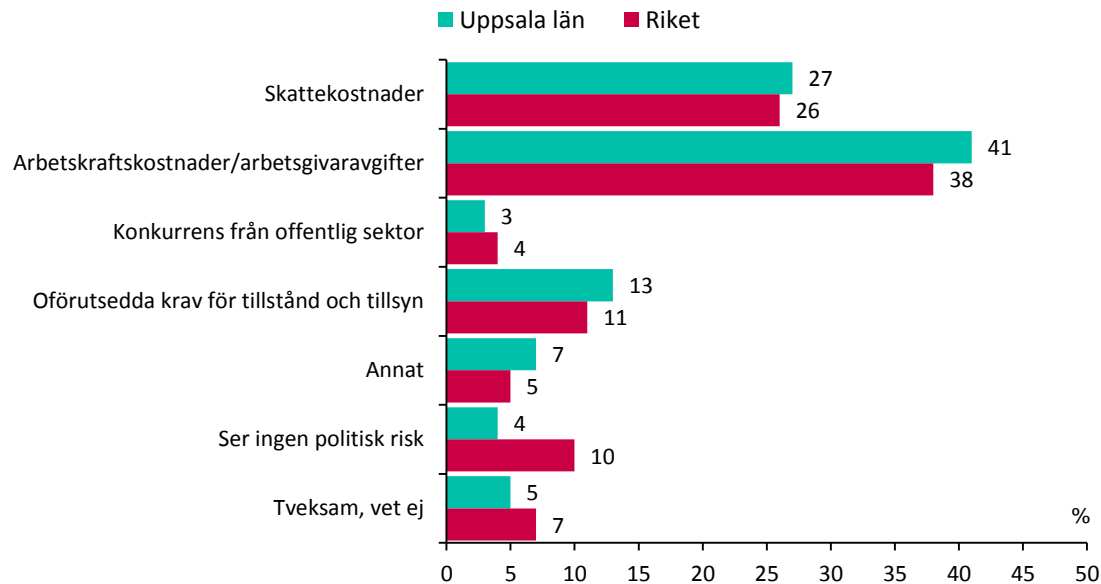
Trots att konjunkturen förbättrats avsevärt och företagen är fortsatt optimistiska, finns en viss osäkerhet om denna optimistiska bild kommer att förverkligas. Exempel på osäkerheter som kan påverka konjunkturåterhämtningen är kraftiga pris- och kostnadsökningar samt brist på lämplig arbetskraft.

För att fördjupa förståelsen kring företagens syn på konjunkturläget och risker som påverkar företaget, ställdes kompletterande frågor om politiska risker och personliga risker.

Politiska risker

Potentiellt höjda arbetskraftskostnader och arbetsgivaravgifter upplevs som den största politiska risken av företagen i Uppsala län. Även ökade skattekostnader upplevs som en betydande politisk risk. I båda dessa fall är andelen som upplever det som risker större i Uppsala än i riket som helhet.

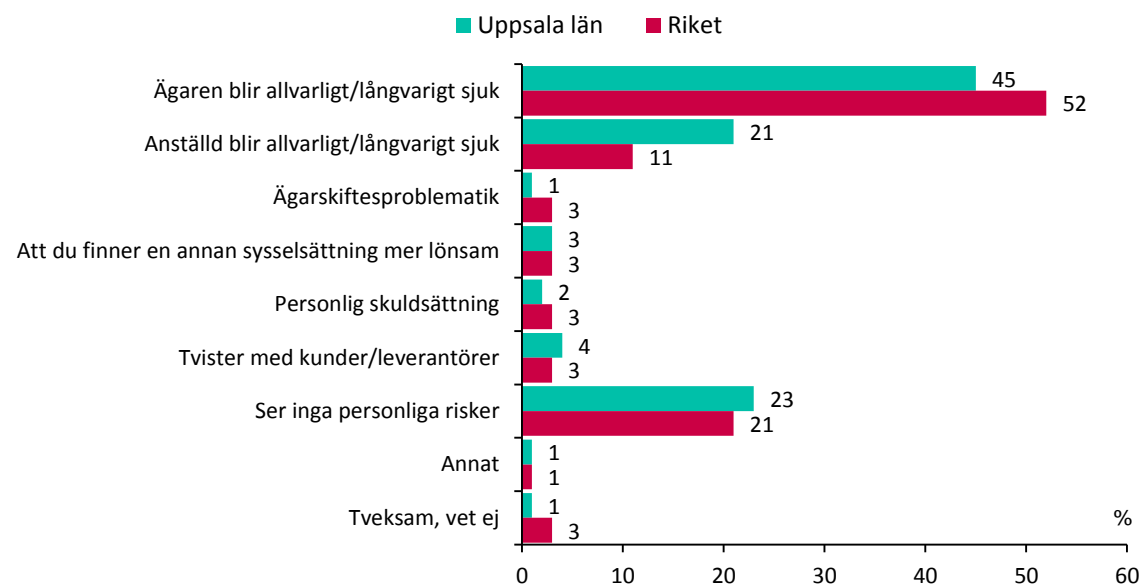
Figur 17 Vilken anser du är den största politiska risken för ert företag?

Personliga risker

Liksom i riket som helhet upplever företagen i Uppsala län att den största personliga risken för företaget är ifall en ägare, eller ägaren blir långvarigt sjuk. I Uppsala län anser också nära dubbelt så många företag, som i riket som helhet, personliga risker i samband med att anställda blir långvarigt eller allvarligt sjuka. Detta hör troligtvis ihop med den starka dominansen av tjänsteföretag i länet.

Figur 18 Vilken anser du är den största personliga risken för ert företag?

Appendix Finansiering

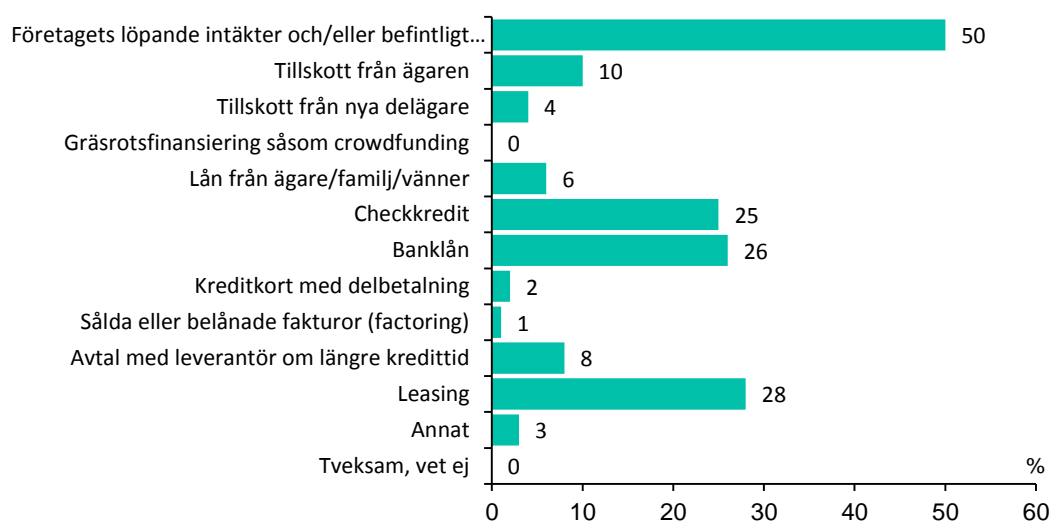
Finanskrisen slog kraftigt mot de små företagens möjligheter att finansiera sig. Även nu flera år efter finanskrisen anser många småföretag att det är svårt att få extern finansiering för att utöka verksamheten och att anställa, detta har visats in en rad undersökningar förutom av Företagarna bl.a. av Världsbanken.³

Finansieringssvårigheterna kan ha flera olika förklaringar. Den viktigaste faktorn är dock svårigheterna att få nya krediter och att utvidga befintliga banklån samt den höga kostnaden för banklån. Kostnaderna för banklån och krediter till företag tycks fortfarande vara höga i förhållande till aktiemarknadens avkastning och det låga ränteläget. Troliga förklaringar är bristfällig information mellan kreditgivare och låntagare, men också regelverk som påverkar finansieringsaktörernas utlåning till företag. Vissa regionala skillnader tycks också finnas vad gäller bankernas roll som kreditgivare till företag i regionen.

Majoriteten av alla företag använder egna medel i form av löpande intäkter och befintligt kapital till att finansiera företagets investeringar. En relativt stor andel av alla företag använder också checkkredit för att finansiera löpande verksamhet och investeringar. Skillnaden i ränta på utnyttjad checkkredit kan förväntas vara betydande mellan företag i olika storleksklasser, baserat på antal anställda etc. Räntekostnaderna kan därför vara betydligt högre för de mindre bolagen och generellt högre än vad som kan förväntas av det allmänna ränteläget i ekonomin.

I många företag finansieras också stora delar av investeringarna med tillskott eller lån från ägaren samt dennes familj. Detta resultat beskriver på ett tydligt sätt hur företagande innebär en betydande privatfinansiell risk för företagaren och dennes familj.

Figur 19 Finansieringssätt (företag som har investerat)

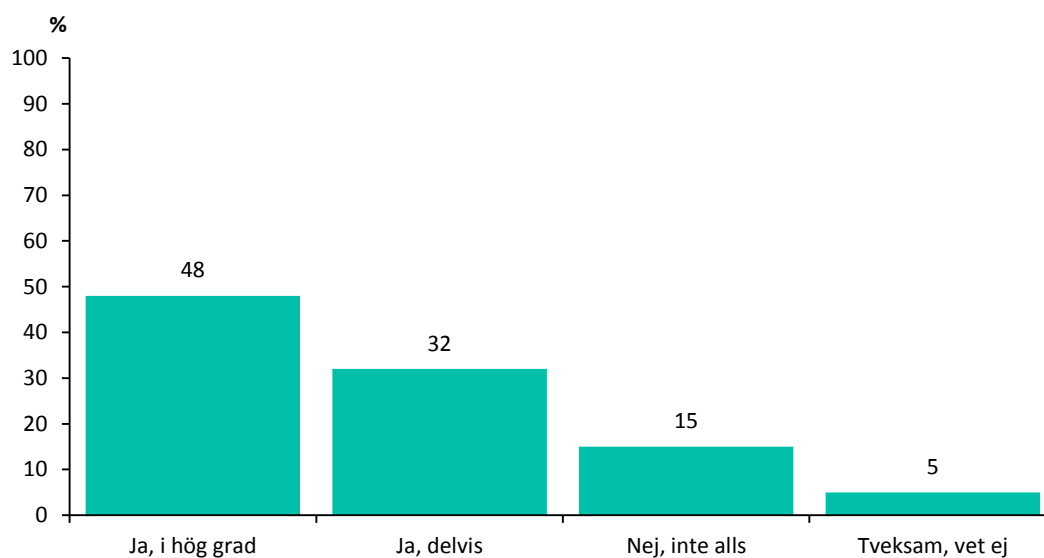
³ Sweden's Business Climate A Microeconomic Assessment, World Bank 2015.

I Företagarnas senaste finansieringsrapport svarade 47 procent av företagen att de upplever det som ganska eller mycket svårt att få extern kredit för att finansiera företagets investeringar och löpande verksamhet. Större företag har emellertid ofta betydligt lättare att finansiera sin verksamhet och investeringar med extern finansiering.⁴

Bankens lokala förankring och bemötande

Omkring hälften av alla företag i landet anser att deras bank har en hög grad av lokal förankring (48 procent). 28 procent av landets företag upplever att banken delvis har en lokal förankring. I länet är motsvarande siffror något högre. Samtidigt är det totalt sett nästan var femte företag, i såväl Uppsala län som i riket, som upplever att deras bank inte har någon lokal förankring.

Figur 20 Upplever du att företagets bank har en lokal förankring?

⁴ Se bl.a. Småföretagen vill växa – men saknar finansiering, Företagarnas finansieringsrapport 2015.

När det gäller bankernas rådgivande roll till företagen upplever 57 procent av företagen på riksnivå att de får ett delvis eller i hög grad personligt och engagerat bemötande i kreditprövningsfrågor. Bland företagen i Uppsala är motsvarande andel 63 procent, dvs. något fler upplever ett engagerat bemötande.

Figur 21 Upplever du att ni får ett personligt och engagerat bemötande i kreditprövningsfrågor?

